

УДК: 330.332

Іван ЧУРУТА

Інвестиційні рейтинги та їхній вплив на інвестиційний імідж країни

Обґрунтовано, що прямі іноземні інвестиції відіграють провідну роль в економіці кожної країни світу, оскільки вони забезпечують ефективне функціонування її економіки та її економічне зростання. Встановлено, що обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку певної країни напряму залежить від її інвестиційного іміджу, одним із основних показників оцінки якого є позиції країни у міжнародних інвестиційних рейтингах, оскільки вони дають змогу кількісно оцінити інвестиційний імідж, можливі інвестиційні ризики та ступінь надійності здійснення інвестицій.

Предметом дослідження є інвестиційний імідж країни і формуючі його основні міжнародні інвестиційні рейтинги, а метою – формування власного переліку міжнародних інвестиційних рейтингів, які аналізує потенційний інвестор при прийнятті інвестиційних рішень. У процесі дослідження застосовано методи теоретичного узагальнення, порівняння, абстрагування, а також аналізу і синтезу.

Проаналізовано погляди різних вітчизняних та зарубіжних учених щодо трактування сутності інвестиційного іміджу. Узагальнивши погляди багатьох науковців, подано авторське визначення інвестиційного іміджу. Подано власний перелік основних інвестиційних рейтингів, що впливають на інвестиційний імідж країни, а також розглянуто особливості розрахунку складових цього переліку. Зроблено висновок, що для залучення іноземних інвестицій в необхідному обсязі кожній країні необхідно проводити заходи з покращення її інвестиційного іміджу та її позицій в основних міжнародних інвестиційних рейтингах.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційні рейтинги, інвестиційний клімат, інвестиційний імідж, інвестиційна привабливість.

GEL: F21

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку світової економіки одним із найголовніших пріоритетів економічного розвитку будь-якої країни є активізація інвестиційних процесів, оскільки без їх наявності неможливе економічне зростання та ефективне функціонування економіки будь-якої держави. Задовольнити інвестиційні потреби держави лише за рахунок внутрішніх інвестиційних ресурсів держави практично неможливо, тому закономірно перед кожною країною світу постає проблема щодо залучення іноземних інвестиційних ресурсів. Так, кожна країна

© Іван Чурута, 2018.

прагне створити для потенційних інвесторів найкращі інвестиційні умови, для оцінки яких в сучасній економічній теорії використовують термін “інвестиційний клімат”. Незважаючи на важливість зазначеної економічної категорії, наявність сприятливого інвестиційного клімату не завжди може забезпечувати країні стабільні грошові потоки. Розглядаючи можливість здійснення інвестицій в економіку тієї чи іншої країни або регіону, потенційні інвестори схильні до переоцінки можливих ризиків та недооцінки наявного інвестиційного клімату. Дуже часто вони орієнтуються на суб’єктивну, але водночас дуже важливу економічну категорію – “інвестиційний імідж”, що також відіграє одну з ключових ролей в економічному розвитку держави, оскільки обсяг, динаміка і структура інвестицій в неї напряму залежать від здатності її економіки відповідати вимогам потенційних інвесторів. Отже, для забезпечення ефективного функціонування економіки країни та її економічного зростання необхідно мати позитивний інвестиційний імідж і постійно працювати над покращенням позицій країни в інвестиційних рейтингах, які відіграють важливу роль у формуванні інвестиційного іміджу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці інвестиційного іміджу країни та інвестиційним рейтингам, що на нього впливають, присвячені дослідження таких вітчизняних і зарубіжних науковців, як Л. Петкова, В. Проскурін, В. Г. Федоренко, В. Б. Захожай, В. Г. Чувардинський, В. М. Бондар, Н. Ю. Брюховецька, В. Ф. Максимов, Є. А. Лернер, Т. Ю. Рибаченко, О. Є. Фаборовський, О. І. Рогач, А. Шастітко, С. Плаксін, Є. Яковлева та ін. Незважаючи на ґрунтовні напрацювання вітчизняних і зарубіжних учених щодо досліджуваного питання, у науковій літературі немає єдиного, чіткого і загальноприйнятого трактування сутності інвестиційного іміджу. Існують також незрозумілості щодо визначення термінів “інвестиційний імідж”, “інвестиційна привабливість” та “інвестиційний клімат”, оскільки іноді ці поняття ототожнюються або розглядаються звужено чи взагалі неправильно. Закономірно, що серед науковців також не існує єдності у поглядах на інвестиційні рейтинги, які відіграють роль у формуванні інвестиційного іміджу.

Метою статті є розкриття існуючих теоретико-методологічних підходів до трактування сутності інвестиційного іміджу, надання власного визначення даного поняття, а також формування власного переліку інвестиційних рейтингів, що впливають на інвестиційний імідж країни.

Виклад основного матеріалу. Одну з провідних ролей в економіці кожної країни світу відіграють інвестиції, оскільки без їх наявності неможливе економічне зростання та ефективне функціонування економіки будь-якої держави. Сучасні тенденції розвитку світової економіки показують, що наявний попит на світові інвестиційні ресурси значно перевищує наявну пропозицію, тому за їх залучення між усіма країнами світу виникає конкурентна боротьба, перемогу в якій здобувають країни з більш сприятливим інвестиційним кліматом.

Розглядаючи можливість здійснення інвестицій в економіку тієї чи іншої країни або регіону, поряд з інвестиційним кліматом потенційні інвестори дуже часто орієнтуються на суб’єктивні, але водночас дуже важливі економічні категорії – “інвестиційний імідж” та “інвестиційна привабливість”. Ці категорії відіграють одну з ключових ролей в економічному розвитку держави, оскільки обсяг, динаміка і структура інвестицій

в неї напряму залежать від здатності її економіки відповідати вимогам потенційних інвесторів. Через власну суб'єктивність вказані економічні категорії можуть суттєво відрізнятися від наявного інвестиційного клімату, що є як позитивним, так і негативним аспектом.

У сучасній економічній літературі не існує єдиного і правильного тлумачення категорій “інвестиційний імідж” та “інвестиційна привабливість”. Розглянемо деякі з запропонованих вітчизняними та зарубіжними економістами визначень.

Так, Л. Петкова та В. Проскурін [1] вважають, що інвестиційна привабливість – це сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і макрорівнях.

Не можна не погодитись із визначенням, яке подали В. Г. Федоренко, В. Б. Захожай, В. Г. Чувардинський [2], на думку яких інвестиційна привабливість – це інтегральна характеристика країни з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які істотно впливають на формування дохідності інвестицій та інвестиційних ризиків та ін.

Схожої думки дотримується В. М. Бондар [3, с. 149]. Інвестиційна привабливість розглядається ним як інтегральна характеристика окремих підприємств, галузей, регіонів, країни загалом з позицій перспективності розвитку, дохідності інвестицій та рівня інвестиційних ризиків.

Також погоджуємося із визначенням Н. Ю. Брюховецької [4], в розумінні якої інвестиційна привабливість – це збалансована система інтегральних та комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування.

Розглянемо трактування інвестиційної привабливості у деяких вітчизняних законодавчих актах. Так, в методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій зазначається, що інвестиційна привабливість – це рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного регіону [5].

Також, на думку автора, можна погодитися з визначенням, що міститься у методиці розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку. Згідно з даним джерелом, інвестиційна привабливість – це відповідність регіону основним цілям інвесторів, що полягають у прибутковості, безризиковості і ліквідності інвестицій [6].

Іншим правильним, на думку автора, є визначення В. Ф. Максимова [7, с. 14]. У його розумінні інвестиційна привабливість (або непривабливість) – суб'єктивна оцінка інвестором країни, регіону або підприємства з приводу прийняття рішення про вкладення своїх коштів відповідно у країну, регіон або підприємство. Суб'єктивна оцінка складається на основі аналізу об'єктивних характеристик передбачуваного об'єкта інвестування. Головною і практично всеохоплюючою характеристикою даного об'єкта є інвестиційний клімат.

Аналогічно розглянемо категорію “інвестиційний імідж”. В Енциклопедичному словнику економіки і права визначено, що імідж – це цілісний, якісно визначений образ

об'єкта, що стійко існує та відтворюється в масовій та/або індивідуальній свідомості засобами масової інформації та психологічного впливу [8].

Є. А. Лернер [9] зазначає, що імідж – це синтетичний образ, який складається у свідомості людей щодо конкретної особи, організації чи іншого соціального об'єкта, містить в собі значний обсяг емоційно забарвленої інформації про об'єкт сприйняття і спонукає до певної соціальної поведінки.

Економічна сутність інвестиційного іміджу на погляд Т. Ю. Рибаченко та О. Є. Фаборовського [10] проявляється в позиціонуванні певної території як середовища, сприятливого для ведення бізнесу, здійснення інвестицій.

Цікавим є визначення, що запропонував О. І. Рогач [11]. На його думку, інвестиційний імідж – це сприйняття потенційними та існуючими інвесторами інвестиційного клімату території.

Також автор погоджується із визначення таких вчених, як А. Шастітко, С. Плаксіні та Є. Яковлева [12]. Вони розглядають інвестиційний імідж як комплексне відображення різних аспектів інвестиційного клімату в уявленнях інвесторів і виділяють три головних і взаємопов'язані фактори, що формують такий імідж: стан інвестиційного клімату; уявлення (переваги) інвесторів; інформація про стан справ в країні і, що є головним, в її економіці.

На основі аналізу вищезазначених трактувань категорій “інвестиційний клімат”, “інвестиційна привабливість” та “інвестиційний імідж” можна зробити наступні висновки. Інвестиційний клімат включає в себе лише об'єктивні характеристики об'єкта інвестування, тоді як інвестиційна привабливість та інвестиційний імідж поряд з об'єктивними містять ще і суб'єктивні характеристики об'єкта інвестування, які виникають при здійсненні аналізу інвестиційного клімату потенційним чи діючим інвестором. Отже, поняття “інвестиційна привабливість” та “інвестиційний імідж” є ширшими, ніж “інвестиційний клімат”.

Розглядаючи вищевказані визначення економічних категорій “інвестиційний імідж” та “інвестиційна привабливість”, дуже важко розмежувати їх, оскільки за сутністю ці два поняття відображають одне і те саме: інвестор аналізує інвестиційний клімат, суб'єктивно його сприймає і на основі цього вибудовує індивідуальну оцінку наявного інвестиційного клімату. Оскільки тут присутній людський фактор, то навіть один і той самий інвестиційний клімат різними інвесторами може бути по-різному оцінений, про що наголошується при трактуванні як інвестиційного іміджу, так і інвестиційної привабливості. Тому, на думку автора, поняття “інвестиційний імідж” та “інвестиційна привабливість” є тотожними. Пропонуємо власне визначення цих понять. Інвестиційний імідж (інвестиційна привабливість/непривабливість) – це образ, що виникає у свідомості інвестора на основі суб'єктивного сприйняття ним наявного інвестиційного клімату певної країни, регіону, підприємства, галузі, виду діяльності тощо, який спонукає його до певних інвестиційних дій. Таке визначення, на думку автора, найповніше і найправильніше розкриває сутність вказаних економічних категорій.

Значний вплив на інвестиційний імідж мають інвестиційні рейтинги, оскільки вони дають змогу кількісно оцінити інвестиційний клімат, можливі інвестиційні ризики та ступінь надійності здійснення інвестицій.

Існує значна кількість науково-дослідних організацій, міжнародних організацій, рейтингових та інформаційних агентств, що займаються складанням міжнародних інвестиційних рейтингів [13], серед яких, на думку автора, можна виділити 4 основних і найбільш важливих, а саме:

- 1) рейтинг за індексом глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index);
- 2) рейтинг за індексом економічної свободи (Index of Economic Freedom);
- 3) рейтинг за індексом легкості ведення бізнесу (Ease of Doing Business Index);
- 4) рейтинг за індексом інвестиційної привабливості (International Business Compass).

На думку автора, саме на ці рейтинги необхідно звертати увагу потенційним інвесторам. Розглянемо детальніше вищевказані інвестиційні рейтинги та основні принципи їх складання.

Одним із найбільш впливових міжнародних інвестиційних рейтингів є рейтинг за індексом глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index). Розраховується Всесвітнім економічним форумом і заснований на комбінації загальнодоступних статистичних даних і результатів глобального опитування керівників компаній, провідних дослідницьких інститутів і організацій у країнах, аналізованих у рейтингу.

Індекс глобальної конкурентоспроможності складений із 113 змінних, які детально характеризують конкурентоспроможність країн світу, що знаходяться на різних рівнях економічного розвитку. Сукупність змінних на дві третини складається з результатів глобального опитування керівників компаній (щоб охопити широке коло факторів, що впливають на бізнес-клімат в досліджуваних країнах), а на одну третину – із загальнодоступних джерел (статистичні дані і результати досліджень, що здійснюються на регулярній основі міжнародними організаціями). Всі змінні об'єднані в 12 контрольних показників, що визначають національну конкурентоспроможність: якість інститутів; інфраструктура; макроекономічна стабільність; здоров'я і початкова освіта; вища освіта і професійна підготовка; ефективність ринку товарів і послуг; ефективність ринку праці; розвиненість фінансового ринку; рівень технологічного розвитку; розмір внутрішнього ринку; конкурентоспроможність компаній; інноваційний потенціал [14].

Ще одним впливовим рейтингом є рейтинг за індексом економічної свободи (Index of Economic Freedom), який розраховується американським фондом "The Heritage Foundation" та газетою "The Wall Street Journal".

Експерти цих організацій наголошують на існуванні прямого зв'язку між свободою економіки та успішністю її розвитку, а економічну свободу розуміють як ступінь урядового втручання у виробництво, розподіл і споживання товарів і послуг. Індекс економічної свободи базується на 10-ти індексах, які оцінюються за шкалою від 0 до 100, причому показник 100 відповідає максимальній свободі: свобода бізнесу; свобода торгівлі; податкова свобода; державні витрати; грошова свобода; свобода інвестицій; фінансова свобода; захист прав власності; свобода від корупції; свобода трудових відносин.

Вага кожного з 10 факторів вважається однаковою. Через це загальний індекс є середнім арифметичним від показників. Усі країни за цим індексом поділяються на такі групи: вільні (з показником 80–100), переважно вільні (з показником 70–79,9), помірно вільні (з показником 60–69,9), здебільшого невольні (з показником 50–59,9), деспотичні (з показником 0–49,9) [15].

Іншим із найбільш впливових є рейтинг за індексом легкості ведення бізнесу (Ease of Doing Business Index), який розраховується Світовим банком. Метою цього рейтингу є створення методики оцінки якості правил, що регулюють та визначають умови діяльності підприємств у тій чи іншій країні впродовж повного життєвого циклу – від реєстрації до моменту ліквідації компанії.

Рейтинг ведення бізнесу складається з урахуванням десяти показників регулювання підприємницької діяльності, які оцінюють тривалість та вартість виконання підприємцем державних вимог щодо реєстрації підприємства, його діяльності, ведення торговельних операцій, виконання контрактів, оподаткування та ліквідації підприємства. Кожен з показників має рівну вагу. Особливістю рейтингу є те, що він не враховує такі змінні фактори, як державна макроекономічна політика, стан інфраструктури, кваліфікація робочої сили, коливання на валютних ринках, рівень корупції та думки інвесторів. За рахунок цього умови ведення бізнесу аналізуються винятково на рівні норм законодавства без урахування політичних аспектів. Індекс розраховується для 183 країн світу, а висока позиція країни в рейтингу означає, що її регуляторний клімат сприяє діловій активності [16].

Найважливішим з-поміж міжнародних інвестиційних рейтингів є рейтинг за індексом інвестиційної привабливості (International Business Compass), який складає Гамбургський інститут світової економіки сумісно з німецькою аудиторською компанією “BDO”. Зазначений індекс розраховується для 174 країн на основі 20 показників, що об’єднуються у 3 групи: економічні умови (дохід на душу населення; національний борг; прямі інвестиції на душу населення; інфляція; свобода бізнесу; інфраструктура; середня податкова ставка; ринковий потенціал), політико-правові умови (політична стабільність; якість законодавчого регулювання; верховенство права; контроль за корупцією; свобода торгівлі; свобода інвестування), соціально-культурні умови (зростання кількості населення; рівень безробіття; витрати на душу населення; здоров’я; освіта; свобода праці).

Для кожної з вищевказаних груп розраховується власний індекс, і у подальшому на основі цих індексів шляхом знаходження їх середнього геометричного розраховується загальний індекс інвестиційної привабливості.

Серед вищевказаних показників економічних, політико-правових і соціально-культурних умов спеціалістами Гамбурзького університету та компанії “BDO” виділяється 12 найголовніших показників, які об’єднуються у такі 2 групи: ринкова привабливість (кількість населення; інфляція; витрати на душу населення; політична стабільність; ринкова інфраструктура; свобода торгівлі); виробнича привабливість (середня податкова ставка; виробнича інфраструктура; ринковий потенціал; вартість робочої сили; верховенство права; свобода праці; інвестиційна свобода) [17].

Висновки. Прямі іноземні інвестиції відіграють провідну роль в економіці кожної країни світу, оскільки вони забезпечують ефективне функціонування її економіки та її

економічне зростання. Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку певної країни напряму залежить від її інвестиційного іміджу. На думку автора, інвестиційний імідж (інвестиційна привабливість) – це образ, що виникає у свідомості інвестора на основі суб'єктивного сприйняття ним наявного інвестиційного клімату певної країни, регіону, підприємства, галузі, виду діяльності тощо, що спонукає його до певних інвестиційних дій. Одним із основних показників оцінки інвестиційного іміджу країни є її позиції у міжнародних інвестиційних рейтингах, оскільки вони дають змогу кількісно оцінити інвестиційний клімат, можливі інвестиційні ризики та ступінь надійності здійснення інвестицій. На думку автора, можна виділити такі найбільш важливі інвестиційні рейтинги, що впливають на інвестиційний імідж країни: рейтинг за індексом глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index); рейтинг за індексом економічної свободи (Index of Economic Freedom); рейтинг за індексом легкості ведення бізнесу (Ease of Doing Business Index); рейтинг за індексом інвестиційної привабливості (International Business Compass).

Перспективи подальших досліджень. Пов'язані з емпіричним аналізом за даними рейтингами.

Список використаних джерел

1. Петкова Л. Муніципальні інвестиції та кредити / Л. Петкова, В. Проскурін. – К., 2006. – 158 с.
2. Страховий та інвестиційний менеджмент / В. Г. Федоренко, В. Б. Захожай, В. Г. Чувардинський [та ін.]. – К. : МАУП, 2002. – 344 с.
3. Бондарь В. Н. Противодействие коррупции на муниципальном уровне / В. Н. Бондарь. – М. : Волтерс Клувер, 2008. – 272 с.
4. Брюховецка Н. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н. Ю. Брюховецька, О. В. Хасанова // Економіка промисловості. – 2009. – № 44. – С. 110–117.
5. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>.
6. Методика розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uazakon.com/documents/date_1a/pg_ibcnog/index.htm.
7. Акинадзі В. М. Інвестиції : підруч. [для бакалаврів] / В. М. Аскинадзі, В. Ф. Максимова. – М. : Юрайт, 2014. – 422 с. – (Серія : Бакалавр. Базовий курс).
8. Энциклопедический словарь экономики и права [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dic.academic.ru/contents.nsf/dic_economic_law.
9. Лернер Е. А. Имидж как основной фактор, влияющий на привлечение инвестиций [Електронний ресурс] / Е. А. Лернер // Россия на пути выхода из экономического кризиса : сб. науч. статей. – СПб. : Институт бизнеса и права, 2010. – Режим доступу : <http://www.ibl.ru/konf/130510/57.html>.
10. Рибаченко Т. Ю. Імідж території як фактор інвестиційної привабливості [Електронний ресурс] / Т. Ю. Рибаченко, О. Є. Фаборовський // Економічний

- простір. – 2013. – № 74. – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/ecpros_2013_74_17.pdf.
11. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу у транснаціональних корпорацій : підруч. / О. І. Рогач. – К. : Либідь, 2005. – 720 с.
 12. Шастико А. Инвестиционный имидж России [Електронний ресурс] / А. Шастико, С. Плаксин, Е. Яковлева // Стратегия России. – 2007. – № 4. – Режим доступу : http://sr.fondedin.ru/new/fullnews_arch_to.php?subaction=showfull&id=1177589470&archive=1177590905&start_from=&ucat=14&.
 13. Пластун О. Л. Міжнародні інвестиційні рейтинги як засіб усунення інформаційної асиметрії на макроекономічному рівні [Електронний ресурс] / О. Л. Пластун, О. В. Дудкін // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 3. – Режим доступу : [/http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_3_191_198.pdf](http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_3_191_198.pdf).
 14. Индекс конкурентоспособности [Електронний ресурс] // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Индекс_конкурентоспособности.
 15. Индекс экономической свободы [Електронний ресурс] // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Индекс_экономической_свободы.
 16. Офіційний сайт “Світового банку” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/>.
 17. Formation of the BDO International Business Compass [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bdo-ibc.com/background/data-validity/theoretical-framework/>.

References

1. Petkova L., Proskurin V. Munitsypalni investytsii ta kredyty [Municipal investments and credits]. Kyiv, 2006, 158 p. [in Ukrainian].
2. Fedorenko V. H., Zakhozhai V. B., Chuvardynskyi V. H. Strakhovyi ta investytsiinyi menedzhment [Insurance and investment management]. Kyiv: MAUP, 2002, 344 p. [in Ukrainian].
3. Bondar V. N. Protivodeistvie korruptsii na munitsypalnom urovne [Countering corruption at the municipal level]. Moscow: Volters Kluver, 2008, 272 p. [in Russian].
4. Briukhovetska N. I., Khasanova O. V. Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva: vyznachennia nedolikiv deiakykh isnuuyuchykh metodykh [Assessment of enterprise investment appeal: identifying shortcomings of some existing methods]. Ekonomika promyslovosti – Economy of Industry, Donetsk, 2009, No. 44. p. 110-117. [in Ukrainian].
5. Metodyka intehralnoi otsinky investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstv i orhanizatsii [Integral estimation method applied for assessing investment appeal of enterprises and organizations], from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98> [in Ukrainian].

6. Metodyka rozrakhunku intehralnykh rehionalnykh indeksiv ekonomichnoho rozvytku. [Index computation method applied for calculating integral regional indexes of economic growth], from http://uazakon.com/documents/date_1a/pg_ibcnog/index.htm [in Ukrainian].
7. Askinadzi V. M, Maksimova V. F. Investitsii [Investments]. Moscow: Yurait, 2014, 422 p. [in Russian].
8. Entsiklopedicheskii slovar ekonomiki i prava [Encyclopedic dictionary of economics and law], from http://dic.academic.ru/contents.nsf/dic_economic_law [in Russian].
9. Lerner E.A. Imidzh kak osnovnoi faktor, vliiaushchii na privlechenie investitsii [Image as a primary factor that has a positive impact on attracting investments]. Sbornik nauchnykh statei "Rossiia na puti vykhoda iz ekonomicheskogo krizisa" [A collection of research papers "Russia is recovering from economic crisis"]. Saint Petersburg: Institut biznesa i prava. 2010, from <http://www.ibl.ru/konf/130510/57.html> [in Russian].
10. Rybachenko T. Y., Faborovskiy O. E. Imidzh terytorii yak faktor investytsiinoi pryvablyvosti [The territory's image as a factor of investment appeal]. Ekonomichnyi prostir – Economic area, 2013, No. 74, from http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecpros_2013_74_17.pdf. [in Ukrainian].
11. Rohach O. I. Mizhnarodni investytsii. Teoriia ta praktyka biznesu transnatsionalnykh korporatsii [Foreign investments. Theory and practice of business in transnational corporations]. Kyiv: Lybid, 2005, 720 p. [in Ukrainian].
12. Shastiko A., Plaksin S., Yakovleva E. Investitsionnyi imidzh Rossii [Russia's investment image]. Strategiiia Rossii – Russia's Strategy, 2007, No. 4, from http://sr.fondedin.ru/new/fullnews_arch_to.php?subaction=showfull&id=1177589470&archive=1177590905&start_from=&ucat=14 [in Russian].
13. Plastun O. L., Dudkin O. V. Mizhnarodni investytsiini reitynhy yak zasib usunennia informatsiinoi asyemrii na makroekonomichnomu rivni [International investment rankings as a remedy to overcome information asymmetry at the macroeconomic level]. Marketynh i menedzhment innovatsii – Marketing and Management of Innovations, 2012, No. 3, from http://mmi.fe.m.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_3_191_198.pdf [in Ukrainian].
14. Indeks konkurentospromozhnosti [Index of competitiveness], from https://uk.wikipedia.org/wiki/Indeks_konkurentospromozhnosti [in Ukrainian].
15. Indeks ekonomichnoi svobody [Index of economic freedom], from https://uk.wikipedia.org/wiki/Indeks_ekonomichnoi_svobody [in Ukrainian].
16. World Bank, from <http://www.worldbank.org/> [in English].
17. Formation of the BDO International Business Compass, from <http://www.bdo-ibc.com/background/data-validity/theoretical-framework/> [in English].

Редакція отримала матеріал 26 червня 2018 р.